

tiden? Nei, det veed Gud, der foreligger en anden Grund dertil, som det hellig overraster mig, at det ærede Medlem ikke har været opmærksom paa, nemlig den, at saa Mange søge Embederne; det er ikke en ubekendt Grund, men det er overordentlig almindelig bekendt, og jeg kan forsikre det ærede Medlem, at det Samme finder Sted ved flere andre Stillinger, ogsaa ved de juridiske. Naar jeg f. Ex. i dette Dieblif har Exempel paa, at der søges en Assistentpost i Ministeriet af maasse en Snæs baade unge og ældre Kandidater, saa er det min Overbevisning, at Enhver af dem er stiftet til Posten, og jeg vilde ønske, at den ærede Rigsdagsmand vilde anvise mig et Middel til at ansætte dem alle 20, saa skulde jeg med største Fornøjelse gjøre det, og med fuldkommen Lidsid til, at de vilde være dygtige dertil. Men naar dette ikke kan ske, saa forekommer det mig, at der ikke gives nogen anden Udvei end den, at tage Hensyn til Bedkommendes Alder, deres Anciennitet og den hele Virksomhed, som de tidligere have beskæftiget sig med. Man skal ikke udelukkende tage Hensyn til Ancienniteten; men jeg tror heller ikke, at det ærede Medlem kan behænde den nuværende Kirkeminister, at han udelukkende har taget Hensyn dertil, medens jeg dog tillige tror, at det ogsaa vilde kunne behænde ham, om han ikke lagde en særlig Vægt derpaa. Det forekommer mig altsaa, at det Gaadefulde heri paa en meget naturlig Maade kan forklares, men at det frem for Alt paa ingen Maade kan forklares deraf, at Ministeren ikke skulde have tilstrækkelig Lidsid til de Kandidater, der udgik fra Universitetet med det theologiske Fakultets Stempel. Dette var jo egentlig de to Hovedpunkter, som den ærede Rigsdagsmand foretog over for Kirkestyrelsen i Almindelighed og Universitetet og det theologiske Fakultet i særdeleshed. Han søgte til Slutning at samle — hvad jo kunde være meget ønskeligt — sit Foredrags Hovedpunkter under bestemte Nummere, som jeg tror, at han netop kaldte dem, og det vil tildeels allerede fremgaa af, hvad jeg har sagt, at han deri vistnok feilede høilig. Han mente nemlig, at det, han havde at anke over, var for det Første, at man nu vilde forbyde Efterkommerne af vore gudelige Forsædte at benytte de Kirker, som disse havde oprettet. Dette, finder jeg, er en fuldkommen u vigtig Beskyldning imod Ministeriet og Kirkestyrelsen i det Hele; jeg tror i alt Fald ikke at have givet nogen som helst Anledning til en saadan Hentydning ved, hvad jeg har sagt eller i Egenkab af Minister har handlet, og jeg mener allerede at have tilstrækkelig udtalt, at der er ganske andre Grunde, som maa siges at være tilstede, dersom det maatte siges at forholde sig saaledes, at Kirkerne ikke nu benyttes i den Grad som af vore gamle Forsædte. Hvad det andet Punkt angaar, at Kirkestyrelsen forbyder de Unge at komme til at virke, saa antager jeg, at det er tilstrækkelig bejvaret ved, hvad jeg før yttrede.

Jeg skal paa ingen Maade sige, at jeg, om det ellers kunde være Tilfældet, vilde ønske det for ønskeligt, at det skulde blive Reglen, at de, der kom fra Examensbordet, som man siger, umiddelbart derefter skulde træde ud i saadanne Stillinger, som selvstændige Præstestillinger ere, thi det maa jo ikke overses, at der her er en betydelig Forskel navnlig fra de juridiske Stillinger og en stor Del andre Livstillinger, hvor man begynder med de mindre Poster, de, der gjøre forholdsvis færre Krav og med hvilke der er forbundet et mindre Ansvar, medens det maa indrømmes, at naar Taleren er om selvstændige Præstestillinger, saa er Ansvarligheden den samme i de smaa som i de større Kald, ja kan endog saa være større i de smaa Kald. Foraauidt der derimod er Spørgsmaal om at overdrage Nogen en geistlig Virksomhed, ikke som en selvstændig Stilling, men som medvirkende, saa er det saa langt fra, at der hertil kræves nogen lang Kandidatalder, at det tværtimod, som den ærede Taler vistnok har været opmærksom paa, hyppigt og navnlig i den senere Tid meget jævnlig har været Tilfældet, at unge Kandidater ere antagne som personelle Kapellaner, og at dette er fundet at være en meget ønskelig Forberedelsesvei for dem. Naar endelig den ærede Rigsdagsmand gjorde en Udflugt til Skolevesenet, og der, som det forekom mig, bemjødte Noget, der skulde være stift her under Forhandlingerne om Skoleloven, men som jeg ikke erindrer at have hørt — hvad der maasse er en Feil fra min Side — saa vil jeg blot dertil sige, at, for saavidt han vilde anvende det paa det nu Foreliggende, saa synes dette mig — hvad enten noget Saabant er yttret under Skoleagens Behandling eller ikke — heller ikke at have nogen synderlig Grund paa sig, i alt Fald til at fremdrages under denne Sag. Han mente nemlig, at man maatte komme dertil ogsaa at kunne benytte en Del af de kirkelige Midler til Bedste for de frie Kirker; men dette kan jo ikke paa nogen Maade siges at være forhindret herved eller at staa i nogen Forbindelse hermed; det staaar maasse i Forbindelse med et andet Lovforslag, som vil komme for senere, og hvor det forekommer mig at have sin naturlige Plads; men naar vi komme dertil, vil den ærede Rigsdagsmand maasse komme til at se, at det paa ingen Maade er Noget, som jeg vilde betragte som udelukket efter min Opfattelse af den paagældende Lov eller den Ordning, som jeg mener, at der paa alle Omraader kunde komme tilstede; thi at der af de kirkelige Midler skulde kunne anvendes en Del til virkelig Fremme af det kirkelige Liv, selv om det ikke ligefrem hørte ind under de regelmæssige ordnede Forhold, er Noget, som i alt Fald ikke hos mig skulde finde Modstand. Det forekommer mig saaledes, at de tre Punkter, som det ærede Medlem fremhævede som Slutningspunkter, have faare Lidet at sige. Hvad den nu fore-